

Achter de schermen behartigt NAJK de belangen van de jonge boeren en tuinders in de politiek. Ingewikkelde dossiers, zoals het klimaatdossier, het bedrijfsovernamefonds en het stikstofbeleid zijn een greep uit de onderwerpen waar de dagelijks bestuurders zich voor inzetten. Maar hoe ziet deze belangenbehartiging eruit? We geven je een kijkje in de keuken!

Tekst: Neline Both Beeld: Henk van Ruitenbeek

AI over

Klimaat en praktische toepasbaarheid

Het is bijna een jaar geleden dat het kabinet zijn klimaatakkoord heeft gepresenteerd. Aan deelnemende partijen aan de klimaattafels is gevraagd dit akkoord te ondersteunen. Dit is ook aan NAJK gevraagd. NAJK heeft aangegeven eerst de discussie in het stikstofdossier af te wachten en dus het akkoord nog niet te ondersteunen. Oplossingsrichtingen die gekozen worden in het stikstofdossier, kunnen namelijk van invloed zijn in hoeverre klimaatafspraken kunnen worden nagekomen. Daarnaast is er op verzoek van de Klimaattafel Landbouw en Landgebruik een scenariostudie uitgevoerd naar de langetermijneffecten van duurzame landbouw in termen van klimaat, grondgebondenheid en het sluiten van kringlopen. In alle scenario's is ervan uitgegaan dat alle boeren dezelfde richting gekozen hebben. De studie is bedoeld om met elkaar een onderbouwde discussie aan te gaan, maar niet om een keuze te maken uit één van de scenario's. In het meest extreme scenario zou de omvang van de veestapel in 2050 ongeveer 40% gekrompen zijn. NAJK richt zich in dit dossier op perspectief en ontwikkelingsruimte voor bedrijven met jonge boeren die best iets voor klimaat willen ondernemen, maar wel met oog voor praktische toepasbaarheid en behoud van een verdienmodel.

De invloed van corona op de bedrijfsvoering

Dit is een betrekkelijk nieuw dossier, waar we ons bij de vorige BNDR nog bijna niks bij voor konden stellen. NAJK richt zich in dit dossier vooral op het in beeld brengen van problemen die zich voordoen op onze bedrijven en op mogelijke oplossingen hiervoor. Naast vraaguitval en beperkte beschikbaarheid van seizoenswerkers hebben we ook te maken met

1 les

de lobby

van NAJK

dalende prijzen voor veel van de producten die we produceren. Vooral deze laatste heeft tot gevolg dat bedrijven niet acuut in de problemen komen maar dat dit iets langer duurt. Zeker op bedrijven met jonge ondernemers die net de bedrijfsovername of een forse (duurzaamheids)investering achter de rug hebben kan dit grote gevolgen hebben. NAJK probeert ook voor dit soort situaties aandacht te vragen op zowel landelijk als Europees (in samenwerking met CEJA) niveau.

Weersveranderingen invloed op bodem

Vraag een boer hoe het ermee gaat en hij zal waarschijnlijk iets zeggen over hoe zijn gewassen erbij staan, maar niet hoe het met de conditie van zijn bodem gesteld is ondanks dat zo'n beetje alles er wel mee te maken heeft. Het klimaat wordt bijvoorbeeld pas een probleem als de bodem de weersveranderingen niet meer aan kan. Sterker nog, onze landbouwbodems worden als een belangrijk deel van de oplossing voor het klimaatprobleem gezien en staan daarom ook expliciet vermeld in het klimaatakkoord. Alleen landbouwbodems die duurzaam beheerd worden, dragen bij aan deze oplossing. Daarom heeft het ministerie van LNV het Nationaal Programma Landbouwbodems (NPL) opgericht waarin alle partijen die belang hebben bij duurzaam beheerde bodems, waaronder NAJK, aangesloten zijn. Alle boeren hebben er belang bij dat hun grond er in kwaliteit op vooruit blijft gaan. Aan motivatie zal het dus niet ontbreken, maar wat de mogelijkheden betreft zijn we van veel externe zaken afhankelijk. Denk aan o.a. gemeenschappelijke en eenduidige meetmethodes, het aanbod van goede en gevalideerde kennis, de verzameling, bewaring en beschikbaarheid van data en nieuwe innovaties op het gebied van teeltsystemen en plantgezondheid. Als

NAJK maken we ons hard dat de afspraken die hierover in het NPL worden gemaakt altijd ten goede komen aan de boer en niet leiden tot alleen maar meer regeldruk. Deze afspraken zijn belangrijk, want duurzame landbouwbodems zijn niet alleen de basis voor een goed gewas, maar ook de basis voor heel veel andere beleidsthema's waar NAJK over meepraat zoals herbezinning mestbeleid, herziening van het pachtbeleid en het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid.

Veel te doen over stikstof

Veel beleidsdossiers zijn door de coronacrisis stil komen te liggen, maar het stikstofdossier gaat gewoon door. Het kabinet wil niet dat stikstof het herstel na de coronacrisis in de weg zit. Op 24 april heeft minister Schouten van het ministerie van LNV een brief naar de Tweede Kamer gestuurd over de structurele aanpak stikstof. Eén van de eerste dingen waar we waarschijnlijk iets van merken is de begrenzing van het eiwitgehalte in het krachtvoer in de melkveehouderij. Het ministerie verwacht deze 1 september 2020 van start te laten gaan. Vervolgens worden er in 2021 nieuwe afspraken gemaakt over de voorgenomen drie maatregelen: meer weidegang, minder eiwit in voer, water bij de mest. Komende periode worden deze drie maatregelen verder uitgewerkt. In de Kamerbrief is aangegeven dat er geld beschikbaar is voor stimulering en ondersteuning hiervan. Als dit meer concreet wordt, kan dit ook op jouw bedrijf van toepassing zijn. Een ander belangrijk punt waarbij je op je bedrijf te maken kunt krijgen met stikstof is bij de aanvraag van een vergunning. De regels omtrent die aanvraag zijn veranderd. NAJK heeft dit nauwlettend gevolgd en zich meerdere malen laten informeren door haar partner ForFarmers. Een belangrijke zorg is de bedrijven die onder het

PAS een vergunning of een melding hebben verkregen. De minister heeft toegezegd deze te willen legaliseren, maar dit is tot op heden nog niet gebeurd.

Wat speelt er in de provincies?

De provincies krijgen een grote verantwoordelijkheid in deze opgave. De uitwerking van de maatregelen moet op gebiedsniveau gebeuren. Alle provinciale AJK's hebben gelukkig contact met hun provincie. In alle provincies zijn wij vertegenwoordigd en worden er gesprekken gevoerd over het beleid op provinciaal niveau. Een belangrijk thema in deze gesprekken is het extern salderen: de uitgifte van stikstofruimte naar een andere partij. Een belangrijk zorgpunt van NAJK is dat jonge boeren bij het ontwikkelen van hun bedrijf moeten concurreren met grote bedrijven als Schiphol en Shell. Een ander belangrijk punt is de voorgenomen gebiedsprocessen waarin op gebiedsniveau wordt gekeken hoe zaken omtrent stikstof worden geregeld en verdeeld. Soms zullen de gebiedsprocessen nog meer op regionaal niveau gaan dan provincieniveau. Ook voor de lokale AJK of jou als individu vraagt dit dus actie als dit bij jou in de omgeving plaats gaat vinden. Houd in de gaten hoe het in jullie/jouw gebied gaat en zorg dat je erbij bent! NAJK maakt zich grote zorgen over de toekomst van de sector en de toekomst van de jonge boeren. Het is heel belangrijk voor NAJK dat de PAS-melders gelegaliseerd worden. De intentie is al meerdere keren uitgesproken, maar dit is nog steeds niet gerealiseerd. Daarnaast vraagt NAJK ook aandacht voor de realiteit achter het stikstofdossier. Hierbij zetten we grote vraagtekens bij het omzetten van groene stikstof (ammoniak) naar grijze stikstof van de bouw (stikstofdioxide). Ook vragen we om een realistische kijk naar natuurbehoud. 📌